

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ

Η **Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης (ΕΕΠΦ)** είναι η παλαιότερη Περιβαλλοντική Μη Κυβερνητική Οργάνωση εθνικής εμβέλειας στην Ελλάδα, με αδιάλειπτη δράση, από το 1951, στην προστασία του ελληνικού φυσικού περιβάλλοντος. Από το ξεκίνημά της πρωτοστάτησε στη δημιουργία Εθνικών Δρυμών και Προστατευόμενων Περιοχών, στον εκσυγχρονισμό της ελληνικής περιβαλλοντικής νομοθεσίας και στην προστασία βιότοπων και απειλούμενων ειδών πανίδας και χλωρίδας.

Εμπνευστής της ίδρυσης της ΕΕΠΦ και πρώτος Γενικός Γραμματέας της ήταν ο **Ιάκωβος Σαντοριναίος**, μέλος του Ελληνικού Ορειβατικού Συνδέσμου (ΕΟΣ), με πρωτοβουλία του οποίου το Υπουργείο Γεωργίας είχε πεισθεί να ιδρύσει, το 1938, τους Εθνικούς Δρυμούς Ολύμπου και Παρνασσού, φέρνοντας τότε την Ελλάδα μεταξύ των πρώτων ευρωπαϊκών χωρών με προστατευόμενες περιοχές.

Τα περισσότερα ιδρυτικά μέλη της ΕΕΠΦ προέρχονταν από τον ΕΟΣ και πολλοί ήταν σημαίνουσες προσωπικότητες των επιστημών και των γραμμάτων, πρωτοπόροι ως προς τον προβληματισμό τους για τα θέματα περιβάλλοντος και μάλιστα σε εποχή που η οικολογία και η προστασία του περιβάλλοντος ήταν άγνωστες για τους πολλούς λέξεις, αλλά και έννοιες. Έντεκα μέλη της ήταν πανεπιστημιακοί, και έξι ήταν, ή έγιναν έκτοτε, Ακαδημαϊκοί.

Το 1958, Γενικός Γραμματέας ανέλαβε ο εκ των ιδρυτικών μελών **Βύρων Αντίπας**, ψυχή και κινητήρια δύναμη της ΕΕΠΦ για τα επόμενα 35 χρόνια. Το έργο του για τη διαφύλαξη της ελληνικής φυσικής κληρονομιάς αναγνωρίστηκε με πολλές διεθνείς διακρίσεις, από σημαντικούς φορείς. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι, το 1971 υπέγραψε, ως εκπρόσωπος της Ελλάδος, τη Συνθήκη Ramsar για τους υγροτόπους διεθνούς σημασίας. Σε αναγνώριση του έργου του, η ΕΕΠΦ θέσπισε το Βραβείο «Βύρων Αντίπας», το οποίο απονέμεται σε πρόσωπα και μη κρατικούς φορείς που αποδεδειγμένα συμβάλλουν αποτελεσματικά, σε βάθος χρόνου και με ανιδιοτέλεια στην προστασία της φύσης και του περιβάλλοντος. Μεταξύ των βραβευθέντων ο εκ των ιδρυτών του WWF International και διεθνούς φήμης περιβαλλοντολόγος Luc Hoffmann (2005), ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος (2011) και ο διεθνούς φήμης βοτανικός και φίλος της Ελλάδας Arne Strid (2016).

Η ΕΕΠΦ υπήρξε το φυτώριο για τη δημιουργία άλλων, πιο ειδικευμένων ως προς το αντικείμενο, περιβαλλοντικών οργανώσεων, όπως η Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, ο Σύλλογος για την Προστασία της Θαλάσσιας Χελώνας «Αρχέλων» και η Ελληνική Εταιρεία για τη Μελέτη και Προστασία της Μεσογειακής Φώκιας Mom.

Η ΕΕΠΦ εκπροσωπεί στην Ελλάδα το διεθνές Ίδρυμα για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση (Foundation for Environmental Education - FEE), για λογαριασμό του οποίου διαχειρίζεται, από το 1992, πέντε διεθνή Προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Ευαισθητοποίησης. Είναι επίσης μέλος διεθνών περιβαλλοντικών οργανισμών όπως η Διεθνής Ένωση για τη Διατήρηση της Φύσης (International

Union for the Conservation of Nature - IUCN). Από το 2016, η ΕΕΠΦ εκπροσωπείται στο Διοικητικό Συμβούλιο του FEE από τον νυν Πρόεδρό της, Νίκο Γ. Πέτρου.

Συνεργάζεται στενά με άλλες μεγάλες ελληνικές περιβαλλοντικές ΜΚΟ σε κοινούς στόχους, καθώς και με αρμόδιους φορείς του Δημοσίου και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, καθώς και με οργανώσεις, ιδρύματα και πανεπιστήμια του εξωτερικού για την υλοποίηση διακρατικών έργων προστασίας της φύσης. Για να επιτελέσει την αποστολή της βασίζεται, εκτός από τα μέλη του εθελοντικού Διοικητικού της Συμβουλίου και τα στελέχη της, σε εκτεταμένο δίκτυο εθελοντών, πολλοί από τους οποίους είναι πανεπιστημιακοί και ειδικοί επιστήμονες.

Οι δραστηριότητες της ΕΕΠΦ υποστηρίζονται οικονομικά από τις συνδρομές και δωρεές μελών και φίλων, καθώς και από χορηγίες ιδρυμάτων και φορέων του ιδιωτικού τομέα. Η οικονομική της διαχείριση ελέγχεται από Ορκωτούς Λογιστές.

Για το έργο της έχει τιμηθεί από την Ακαδημία Αθηνών, το Συμβούλιο της Ευρώπης και το Ίδρυμα Ford.

Σήμερα η ΕΕΠΦ δραστηριοποιείται σε πέντε κύριους τομείς:

1. **Περιβαλλοντικές Παρεμβάσεις,**
2. **Έργα και Προγράμματα Προστασίας της Φύσης,**
3. **Περιβαλλοντική Εκπαίδευση**
4. **Αειφορική Διαχείριση στον τομέα του τουρισμού**
5. **Ευαισθητοποίηση του Κοινού.**

1. Περιβαλλοντικές Παρεμβάσεις

Η ΕΕΠΦ παρεμβαίνει, μόνη ή σε συνεργασία με άλλες περιβαλλοντικές ΜΚΟ, προς τις δημόσιες υπηρεσίες και άλλους αρμόδιους φορείς όταν διαπιστώνει παραβιάσεις των εθνικών ή ευρωπαϊκών περιβαλλοντικών κανονισμών και νόμων ή απειλές για το φυσικό μας περιβάλλον. Αυτό γίνεται με άμεση επικοινωνία, επιστολές ή δελτία τύπου και, όπου χρειαστεί, νομικές ενέργειες, φτάνοντας ακόμα και στο Συμβούλιο της Επικρατείας σε περιπτώσεις σημαντικών θεμάτων. Παραδείγματα, οι προσφυγές στο ΣτΕ κατά του Δημοσίου για την εκτροπή του Αχελώου, για την εκτροπή του Νέστου, για τα Χωροταξικά Σχέδια για τις ΑΠΕ και για τον Τουρισμό, για τα έργα διευθέτησης του ρέματος της Πικροδάφνης, κ.ά. Η ΕΕΠΦ είναι μέλος της Ομάδας Εργασίας Ενάντια στα Δηλητηριασμένα Δολώματα που προσπαθεί να αντιμετωπίσει αυτό το μεγάλο πρόβλημα μέσω επαφών και παρεμβάσεων με εθνικές και διεθνείς αρχές.

2. Έργα και Προγράμματα Προστασίας της Φύσης

Η ΕΕΠΦ έχει υλοποιήσει, μόνη ή σε συνεργασία με άλλες περιβαλλοντικές ΜΚΟ και φορείς, εθνικούς και διεθνείς, διάφορα Προγράμματα Προστασίας της Φύσης.

Ενδεικτικά αναφέρονται έργα της τελευταίας δεκαετίας:

- **Πρόγραμμα Προστασίας και Διαχείρισης Δρυοδάσους Φολόης, στην Ηλεία, (2008-2011):** Αρχικά σε συνεργασία με τη Γ.Γ. Νέας Γενιάς και στη συνέχεια

με χορηγία της «Mercedes Benz Ελλάς», η ΕΕΠΦ οργάνωσε και υλοποίησε πρόγραμμα επιλεκτικών αναδασώσεων του αρχαίου δρυοδάσους της Φολόης, που καταστράφηκε μερικώς κατά τις πυρκαγιές του 2007. Οι δραστηριότητες περιλάμβαναν αναδάσωση, τακτική απομάκρυνση σκουπιδιών και εκπαιδευτικά σεμινάρια σε νέους, τοπικούς εθελοντές για την προστασία του δάσους και την πυρόσβεση, καθώς και την αγορά πυροσβεστικού εξοπλισμού για την τοπική ομάδα εθελοντών πυροπροστασίας και τη δημιουργία Κέντρου Πληροφόρησης για το δάσος της Φολόης, στο ομώνυμο χωριό.

- **Δράση ανάπλασης του δασικού στοιχείου στο Κτήμα Μεταμόρφωσης Αραχαμίτας, στην Αρκαδία, (2008-2012):** Η ΕΕΠΦ, σε συνεργασία με την τοπική κοινότητα και περιβαλλοντικούς συλλόγους, (ΕΟΣ Τρίπολης, ΣΑΑΟ) αναδάσωσε επιλεκτικά και εγκατέστησε σύστημα ποτίσματος στην περιοχή που αποτεφρώθηκε κατά τη διάρκεια των πυρκαγιών του 2007. Η δράση υποστηρίχθηκε από την Edding Ελλάς.
- **Μελέτη βιοποικιλότητας στη Μακεδονία και τη Μήλο (2014-2015):** Η ΕΕΠΦ υλοποίησε, για λογαριασμό της Εταιρίας TITAN, μελέτη αποτίμησης της βιοποικιλότητας χλωρίδας και πανίδας σε τρεις περιοχές εξορμητικών δραστηριοτήτων της, στην κεντρική Μακεδονία και τη Μήλο.
- **Έργο ICON (2015-2017):** Το έργο, διάρκειας 15 μηνών, χρηματοδοτήθηκε από το ευρωπαϊκό πρόγραμμα Civil Society Dialogue between EU and Turkey - IV Environment Grant Scheme (CSD-IV/ENV). Στόχος του ήταν η ενημέρωση της κοινωνίας των πολιτών της Τουρκίας, αλλά και αρμόδιων τοπικών φορέων και υπηρεσιών σχετικά με την προστασία της χλωρίδας και ιδιαίτερα των αυτοφυών ορχιδεών. Το έργο περιλάμβανε τη δημιουργία μιας διαδραστικής ψηφιακής πλατφόρμας και βάσης δεδομένων για τα είδη ορχιδεών (περίπου 400) που υπάρχουν στην Ελλάδα και στην Τουρκία, την παραγωγή εκπαιδευτικού και ενημερωτικού υλικού, κινητή έκθεση, διεθνές συνέδριο, κ.ά. Στο έργο, που συντόνισε η γερμανική ΜΚΟ Sails-for-Science, εκτός της ΕΕΠΦ συμμετείχε ο Σύλλογος για την Προστασία της Βιοποικιλότητας και των Αυτοφυών Ορχιδεών της Αττάλειας CAOB (Τουρκία).
- **Έργο INTERREG MED "POSBEMED" (2016-2018):** Η ΕΕΠΦ συμμετείχε ως συνεργαζόμενος εταίρος στο έργο, διάρκειας 15 μηνών, στόχος του οποίου ήταν να διερευνήσει τη διαχείριση, τις συγκρούσεις και τις ευκαιρίες σε παράκτιες προστατευόμενες περιοχές της Μεσογείου όπου υπάρχουν λιβάδια και αποθέσεις Ποσειδωνίας και να διαμορφώσει στρατηγική για τη αποτελεσματικότερη προστασία τους. Συντονιστής του έργου ήταν η Γαλλική οργάνωση EID-MED και συμμετείχαν η IUCN, οι Ιταλικές IMC Foundation και ECO-logica και το ΕΛΚΕΘΕ. Τα αποτελέσματα του έργου βρίσκονται στην ιστοσελίδα της ΕΕΠΦ.

- **Έργο LIFE11 NAT/GR/001014 "ForOpenForests" (2012-2019):** Η ΕΕΠΦ ήταν ο συντονιστής εταίρος ενός επταετούς έργου για την προστασία οικοτόπων και ειδών χλωρίδας και πανίδας προτεραιότητας σε περιοχές Natura 2000 στα όρη Οίτη και Καλλίδρομο της Στερεάς Ελλάδας. Οι σχετικές δράσεις περιλάμβαναν την αποκατάσταση οικοτόπων και βιοκοινοτήτων των αλπικών λιβαδιών και των εποχικών λιμνών, την προστασία ενδημικών φυτών και σπάνιων πουλιών, τη διαχείριση περιοχών παρουσίας της αρκούδας, την ευαισθητοποίηση των τοπικών κοινωνιών, την ανάδειξη της περιοχής και προώθηση του οικοτουρισμού, καθώς και τη δημιουργία υποδομών στις δύο περιοχές. Στο έργο συμμετείχαν το Πανεπιστήμιο Αθηνών, το Ινστιτούτο Μεσογειακών Δασικών Οικοσυστημάτων του ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ, η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας και ο «Αρκτούρος» (www.foropenforest.org).
- **Δημιουργία Βοτανικού Κήπου Αρωματικών και Ιαματικών Φυτών της Κρητικής Γης (2018-2019):** Η ΕΕΠΦ δημιούργησε Βοτανικό Κήπο σε έκταση της Ι.Μ. Μεταμόρφωσης στο Βαρύπετρο Χανίων, αξιοποιώντας τις δωρεές που έλαβε στη μνήμη Κωνσταντίνου Μητσotάκης. Η δημιουργία του Κήπου έγινε σε συνεργασία με το Ίδρυμα Κωνσταντίνος Μητσotάκης και την Ιερά Μονή Χρυσοπηγής Χανίων, η οποία έχει ευγενικά παραχωρήσει την έκταση. Ο κήπος εγκαινιάστηκε τον Ιούνιο 2019 αλλά η συντήρηση και ανανέωση του φυτευτικού του υλικού συνεχίζεται υπό την επιστημονική επίβλεψη της ΕΕΠΦ.
- **Έργο Eco Tour (2019-2020):** Η ΕΕΠΦ ήταν εταίρος στο έργο Local Quality Covenant and Sustainable Tourism-Eco Tour, στο πλαίσιο του προγράμματος Town Twinning Between Turkish and European Municipalities, το οποίο ξεκίνησε τον Ιανουάριο του 2019 και διήρκεσε 12 μήνες. Το έργο αφορούσε τη συνεργασία μεταξύ του Δήμου Erdemli από την Τουρκία και του Δήμου Πάργας από την Ελλάδα με τη συμμετοχή της ΕΕΠΦ και του Πανεπιστημίου της Μερσίν. Δράσεις του έργου περιλάμβαναν την παραγωγή μιας ταινίας μικρού μήκους για την προβολή των δύο δήμων, σεμινάρια και συναντήσεις για τη μεταφορά τεχνογνωσίας και εμπειρίας για την ανάπτυξη εναλλακτικού τουρισμού στα όρια των δύο δήμων.
- **Έργο LIFE14 GIE/GR/000026 "Natura THEMIS" (από το 2015 και συνεχίζεται):** Η ΕΕΠΦ συμμετέχει σε ένα πενταετές έργο, στόχος του οποίου είναι να αναδείξει το περιβαλλοντικό έγκλημα και τη ζημία στη βιοποικιλότητα ως ξεχωριστές αξιόποινες πράξεις που διώκονται και τιμωρούνται, ιδιαίτερα στις περιοχές Natura 2000. Αυτό θα επιτευχθεί μέσω της ενημέρωσης για τη σχετική νομοθεσία και, κυρίως, τις σχετικές ενωσιακές Οδηγίες, των νομικών, των διωκτικών και δικαστικών αρχών, της τοπικής αυτοδιοίκησης, αλλά και του γενικού κοινού και των χρηστών αυτών των περιοχών στην Κρήτη. Το έργο συντονίζει το Πανεπιστήμιο Κρήτης και, εκτός της ΕΕΠΦ, συμμετέχουν οι δικηγορικοί Σύλλογοι Χανίων και Ηρακλείου

και το Συντονιστικό Γραφείο για την Αποκατάσταση Περιβαλλοντικής Ζημίας (ΣΥΓΑΠΕΖ) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

- **Πρόγραμμα «Το ταξίδι για την Αναγέννηση των Κυθήρων συνεχίζεται» (2017 και συνεχίζεται):** Η ΕΕΠΦ μαζί με την Επιτροπή Εγχωρίου Περιουσίας Κυθήρων και σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Μεσογειακών Δασικών Οικοσυστημάτων του ΕΛΓΟ-Δήμητρα εργάζονται για την αναγέννηση του νησιού μετά την καταστροφική πυρκαγιά του 2017, με πλειάδα δράσεων που περιλαμβάνουν σημειακή δενδροφύτευση, οικολογική αποκατάσταση, ευαισθητοποίηση και περιβαλλοντική εκπαίδευση. Το πρόγραμμα τελεί υπό την αιγίδα του προέδρου της Δημοκρατίας. Από το 2019 η ΕΕΠΦ με δωρεά από Βαρδή Βαρδινογιάννη/ Motor Oil στην μνήμη Ανδρέα Έρσελμαν υλοποιεί δράσεις για την δημιουργία βοτανικού κήπου στην θέση «Περιβόλι της Παναγίας Μυρτιδιώτισσας», τη δημιουργία τράπεζας σπερμάτων φυτών της Κυθηραϊκής χλωρίδας, και την αποκατάσταση του κεδροδάσους.
- **Έργο LIFE17 NAT/GR/00511 "LIFE PRIMED" (2018 και συνεχίζεται):** Η ΕΕΠΦ είναι ο συντονιστής εταίρος ενός πενταετούς έργου για την προστασία οικοτόπων και ειδών χλωρίδας προτεραιότητας σε περιοχές Natura 2000 στο Δέλτα του Νέστου και στην περιοχή Palo Laziale στην Ιταλία. Οι σχετικές δράσεις περιλαμβάνουν την αποκατάσταση οικοτόπων και βιοκοινοτήτων των εποχικών λιμνίων, την προστασία ενδημικών φυτών, την ευαισθητοποίηση των τοπικών κοινωνιών, και την ανάδειξη της περιοχής και προώθηση του οικοτουρισμού. Στο έργο συμμετέχουν το Ινστιτούτο Μεσογειακών Δασικών Οικοσυστημάτων του ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ, ο Φορέας Διαχείρισης Δέλτα Νέστου, Βιστωνίδας, Ισμαρίδας και Θάσου από την Ελλάδα και το Πανεπιστήμιο Sapienza και η εταιρεία ARSIAL που δραστηριοποιείται στον γεωργικό τομέα από την Ιταλία.
- **Έργο YUNUS (2019-2020):** Το έργο, διάρκειας 15 μηνών, χρηματοδοτείται από το ευρωπαϊκό πρόγραμμα Civil Society Dialogue between EU countries and Turkey – V, Grant Scheme (CSD-V) και υλοποιείται σε συνεργασία με την ομόλογη τουρκική οργάνωση TURCEV. Στόχος του προγράμματος είναι η ανάπτυξη συνεργασιών και μεταφοράς τεχνογνωσίας μεταξύ φορέων από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Τουρκία. Σκοπός του έργου είναι η ανάπτυξη κοινών προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στις δύο χώρες, η μεταφορά τεχνογνωσίας, καλών πρακτικών και εμπειρίας από την εφαρμογή πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το έργο περιλαμβάνει την παραγωγή υλικού περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για τρία εμβληματικά είδη πανίδας τα οποία απαντώνται και στις δύο χώρες: τη Μεσογειακή Φώκια *Monachus monachus*, τη Θαλάσσια Χελώνα *Caretta caretta* και τον Λευκοπελαργό *Ciconia ciconia*. Επίσης, περιλαμβάνει τη δημιουργία τριών ταινιών μικρού μήκους που θα παρέχουν στους εκπαιδευτικούς τις απαραίτητες πληροφορίες και γνώσεις για την εφαρμογή των προγραμμάτων στην τάξη,

καθώς και τη δημιουργία σχετικής διαδραστικής εφαρμογής για έξυπνες συσκευές.

- **Έργο A2A (2019-2020):** Η ΕΕΠΦ συμμετέχει στην υλοποίηση του έργου με τίτλο «From Athens to Antalya – A2A» στο πλαίσιο του προγράμματος «Κοινωνικός Διάλογος μεταξύ Τουρκίας και χωρών της ΕΕ». Το έργο αφορά την ενημέρωση αρχαιολόγων και ξεναγών σχετικά με την ενδημική και σπάνια χλωρίδα των αρχαιολογικών χώρων της Αττάλειας και της Αθήνας. Συντονιστής είναι ο Σύλλογος για την Προστασία της Βιοποικιλότητας και των Αυτοφυών Ορχιδεών της Αττάλειας CAOB (Τουρκία). Η διάρκεια υλοποίησης του έργου είναι 15 μήνες και θα ολοκληρωθεί τον Ιούνιο του 2020.
- **Μελέτη βιοποικιλότητας στην Λεπενού Αιτωλοακαρνανίας (2019 και συνεχίζεται):** Η ΕΕΠΦ υλοποιεί, για λογαριασμό της Εταιρίας TITAN, μελέτη αποτίμησης της βιοποικιλότητας χλωρίδας και πανίδας στην περιοχή εξορμητικών δραστηριοτήτων της στην Λεπενού Αιτωλοακαρνανίας, σε συνεργασία με ειδικούς επιστήμονες από το ΕΚΠΑ.
- **Καινοτόμες Δράσεις με τους Πολίτες για την Πρόληψη Δασικών Πυρκαγιών στα Κύθηρα (2019 και συνεχίζεται):** Η ΕΕΠΦ υλοποιεί αυτό το έργο διάρκειας 18 μηνών σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Μεσογειακών Δασικών Οικοσυστημάτων του ΕΛΓΟ-Δήμητρα για την πρόληψη δασικών πυρκαγιών και την προστασία οικισμών στο νησί των Κυθέρων. Το καινοτόμο στοιχείο του έργου είναι η ενεργός συμμετοχή των κατοίκων των οικισμών. Το έργο χρηματοδοτείται από το Πράσινο Ταμείο.
- **Έργο Erasmus+ KA2 "EUREKA" (2019 και συνεχίζεται):** Το έργο υλοποιείται σε Γαλλία, Ελλάδα, Ιταλία και Τουρκία, με συμμετοχή τεσσάρων σχολείων σε κάθε χώρα. Ο κύριος στόχος είναι να περιοριστεί η πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου (Early School Leaving - ESL) με την προώθηση καινοτόμων μεθόδων διδασκαλίας και τη χρήση των ψηφιακών μέσων ώστε το σχολικό περιβάλλον να γίνει πιο ελκυστικό, χωρίς αποκλεισμούς. Άλλοι στόχοι του έργου είναι η μείωση της ανεργίας στον πληθυσμό ηλικίας 15-24 με την παροχή νέων γνώσεων και δεξιοτήτων αλλά και την βελτίωση της κριτικής σκέψης, η παροχή νέων ακαδημαϊκών επιλογών και η ενίσχυση της γνώσης για τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος και τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Συντονιστής είναι η Γαλλική ΜΚΟ Alpes de Lumière και, εκτός της ΕΕΠΦ, συμμετέχουν οι: Associazione Istituto Ecoambientale (Ιταλία), και ο Σύλλογος για την Προστασία της Βιοποικιλότητας και των Αυτοφυών Ορχιδεών της Αττάλειας CAOB (Τουρκία).
- **Έργο Horizon2020 "WaysTUP!" (2019 και συνεχίζεται):** Το 4ετές έργο με τίτλο «Αλυσίδες αξίας για τη μετατροπή των αστικών βιοαποβλήτων σε νέα καινοτόμα προϊόντα» αποσκοπεί στην καθιέρωση νέων αλυσίδων αξίας για την αξιοποίηση αστικών βιοαποβλήτων, στοχεύοντας στην παραγωγή

προϊόντων προστιθέμενης αξίας. Στο έργο θα γίνει παρουσίαση νέων μεθόδων μετατροπής των βιοαποβλήτων σε νέα προϊόντα, ξεκινώντας από διαφορετικούς τύπους οργανικών αποβλήτων (π.χ. υπολείμματα κρέατος, ψαριών και καφέ, οικιακά οργανικά απόβλητα, χρησιμοποιημένο μαγειρικό λάδι κ.ά.) μέσα από οκτώ πιλοτικές εφαρμογές. Παράλληλα το έργο αποσκοπεί στην αλλαγή αντιλήψεων και συμπεριφοράς σε ότι αφορά τα οργανικά απόβλητα στην πόλη. Συντονιστής του έργου είναι ο φορέας SaAgricultores De LaVega De Valencia (Ισπανία) και, εκτός της ΕΕΠΦ, συμμετέχουν άλλοι 24 εταίροι, συμπεριλαμβανομένων ερευνητικών φορέων, εταιριών διαχείρισης αποβλήτων, περιβαλλοντικών εταιριών, βιομηχανιών παραγωγής βιοϋλικών και προϊόντων, δήμων και μη-κυβερνητικών οργανώσεων, από την Ισπανία, την Ιταλία, την Ελλάδα, το Βέλγιο, την Αυστρία, τη Σερβία, την Τσεχία και την Αγγλία.

- **Έργο INTERREG MED "POSBEMED 2" (2019 και συνεχίζεται):** Το έργο, διάρκειας 15 μηνών, που έχει στόχο την πιλοτική εφαρμογή των συμπερασμάτων του έργου POSBEMED για τη διαμόρφωση πλαισίου διαχείρισης και την αποτελεσματική προστασία ακτών όπου υπάρχουν λιβάδια και αποθέσεις Ποσειδωνίας. Συντονιστής του έργου είναι η Αυτόνομη Περιφερική Αρχή της Σαρδηνίας και συμμετέχουν η Natura Jadera (Κροατία), η IUCN και η Περιφερική Αρχή των Βαλεαρίδων (Ισπανία), η Ιταλική IAS-CNR, η ΕΕΠΦ και η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (Ελλάδα), η ΕΝΑΛΙΑ (Κύπρος) και η Περιφέρεια Alpes-Côte d'Azur (Γαλλία).
- **Έργο LIFE19 NAT/BG/001017 "LIFE for Lesser Kestrel" (2020 και συνεχίζεται):** Η ΕΕΠΦ συμμετέχει σε ένα πενταετές έργο, στόχος του οποίου είναι η προστασία του κερκινεζιού σε Ελλάδα και Βουλγαρία. Αυτό θα επιτευχθεί μέσω της ενίσχυσης νέων αποικιών στη Βουλγαρία, της προστασίας και ενίσχυσης απομονωμένων πληθυσμών στη βόρεια Ελλάδα, της προώθησης βέλτιστων πρακτικών στη διαχείριση γεωργικών εκτάσεων ώστε να προστατευτούν οι περιοχές τροφοληψίας, της συγκέντρωσης στοιχείων για την παρουσία του είδους στις περιόδους μετανάστευσης και της αξιολόγησης δύο μεθόδων απελευθέρωσης πουλιών από αναπαραγωγή σε αιχμαλωσία. Το έργο συντονίζει Η Βουλγαρική ΜΚΟ Green Balkans και, εκτός της ΕΕΠΦ, συμμετέχει το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

3. Περιβαλλοντική Εκπαίδευση

Η ΕΕΠΦ συντονίζει, ξεκινώντας από το 1995, πέντε Δίκτυα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, τρία διεθνή και δύο εθνικά, όλα εγκεκριμένα από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων. Στα Δίκτυα αυτά συμμετείχαν κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών, πάνω από 1.000 σχολεία (Νηπιαγωγεία, Δημοτικά, Γυμνάσια, Λύκεια) από όλη την Ελλάδα, με χιλιάδες μαθητών. Σε όλα τα Δίκτυα καθοριστικό και απαραίτητο στοιχείο είναι η ενεργός συνεργασία με τις τοπικές κοινότητες. Οι μαθητές, με εφαρμοσμένες βιωματικές δραστηριότητες, μαθαίνουν στην πράξη πώς

να αλληλοεπιδρούν και να επηρεάζουν τους ενήλικες και τα μέλη των κοινοτήτων τους. Η ΕΕΠΦ, με τη συνεργασία πεπειραμένων εκπαιδευτικών με ειδικευση στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και την Εκπαίδευση για την Αειφορία, παράγει το κατάλληλο υλικό για όλα τα προγράμματά της, και το διανέμει δωρεάν σε όλα τα συμμετέχοντα σχολεία. Επίσης, διοργανώνει σεμινάρια επιμόρφωσης για τους εκπαιδευτικούς των σχολικών ομάδων που συμμετέχουν (<https://eepf.gr/el/tomeis-drashs/ekpaideftika-programmata>).

1. **«Οικολογικά Σχολεία»** (διεθνές δίκτυο του FEE): Κάθε σχολείο μελετά και βρίσκει πρακτικές λύσεις σε επίκαιρα θέματα σχετικά με ενέργεια, νερό, απορρίμματα, διατήρηση πόρων, κ.λπ. Σχετικά δείτε στα: www.ecoschools.global, <https://eepf.gr/el/tomeis-drashs/ekpaideftika-programmata/oikologika-sxoleia>, <http://ecoschools.gr/>.
2. **«Νέοι Δημοσιογράφοι για το Περιβάλλον»** (διεθνές δίκτυο του FEE): Οι μαθητές αναλύουν «δημοσιογραφικά» σε βάθος κάποιο επίκαιρο περιβαλλοντικό θέμα που, συνήθως, αφορά στην κοινότητα όπου βρίσκεται το σχολείο, πολλές φορές σε συνεργασία με μαθητές από άλλες Ευρωπαϊκές χώρες, με εργαλείο επικοινωνίας το διαδίκτυο. Σχετικά δείτε στα: www.yre.global, <https://eepf.gr/el/tomeis-drashs/ekpaideftika-programmata/neoi-dimosiografoi>.
3. **«Μαθαίνω για τα Δάση»** (διεθνές δίκτυο του FEE): Στους μαθητές παρέχονται πληροφορίες για το δάσος, τις λειτουργίες και τη χρησιμότητά του και πρακτικές εφαρμογές αυτής της πληροφόρησης. Στη συνέχεια οι μαθητές καλούνται να εφαρμόσουν όσα έμαθαν με επισκέψεις στο δάσος. Το δίκτυο είναι ιδανικό εργαλείο για την επανασύνδεση των παιδιών με το φυσικό περιβάλλον. Σχετικά δείτε στα: www.leaf.global, <https://eepf.gr/el/tomeis-drashs/ekpaideftika-programmata/mathaino-gia-ta-dasi>.
4. **«Φύση χωρίς Σκουπίδια»** (εθνικό δίκτυο): Ομάδες μαθητών συνεργάζονται με τις τοπικές αρχές και κοινωνίες για να ευαισθητοποιήσουν τη κοινή γνώμη σχετικά με την καλύτερη διαχείριση απορριμμάτων και την καταπολέμηση της ρύπανσης στην περιοχή τους. Σχετικά δείτε στα: <https://eepf.gr/el/tomeis-drashs/ekpaideftika-programmata/fysi-xoris-skoupidia>.
5. **«Πράσινες Γωνιές της Γειτονιάς μου»** (εθνικό δίκτυο): Οι μαθητές καλούνται να γνωρίσουν τη φύση στα μικρά καταφύγια ζωής μέσα στις πόλεις, με τη βοήθεια εκπαιδευτικού υλικού για την πανίδα και χλωρίδα του αστικού περιβάλλοντος, και να τα αναπλάσουν σε συνεργασία με τα σχολεία και τους γονείς τους. Σχετικά δείτε στα: <https://eepf.gr/el/tomeis-drashs/ekpaideftika-programmatata/prasines-gonies>.

4. Αειφορική Διαχείριση στον τομέα του τουρισμού

Η ΕΕΠΦ χειρίζεται τα δύο διεθνή Προγράμματα του FEE που στοχεύουν αφ' ενός στην εμπέδωση της αειφόρου οικολογικής διαχείρισης ακτών και τουριστικών μονάδων και, αφ' ετέρου, στην περιβαλλοντική εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση των διαχειριστών και συνεργατών τους, των επισκεπτών, και της τοπικής κοινωνίας. Τα Προγράμματα αυτά προάγουν ταυτόχρονα την περιβαλλοντική εικόνα της χώρας.

- **«Γαλάζια Σημαία»:** Η ΕΕΠΦ είναι, από το 1992, ο εθνικός χειριστής του διεθνούς Προγράμματος «Γαλάζια Σημαία» για την οικολογική διαχείριση ακτών, μαρινών και τουριστικών σκαφών, που συνδυάζει περιβαλλοντική προστασία, εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση. Η Γαλάζια Σημαία, το πλέον αναγνωρισμένο διεθνώς οικολογικό σήμα ποιότητας (eco-label), απονέμεται σε οργανωμένες ακτές και μαρίνες, καθώς και σε σκάφη αειφόρου τουρισμού. Στα αυστηρά κριτήρια του Προγράμματος περιλαμβάνονται η εξαιρετική ποιότητα υδάτων κολύμβησης, η καθαριότητα θάλασσας και ακτής, η ασφάλεια και οι υπηρεσίες προς λουόμενους και επισκέπτες (με έμφαση στα ΑμεΑ), η περιβαλλοντική εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση, αλλά και η ενεργός προστασία του παράκτιου χώρου και ο σεβασμός της φύσης και της άγριας ζωής. Το 2020 βραβεύτηκαν στην Ελλάδα 497 ακτές, 14 μαρίνες και 6 σκάφη αειφόρου τουρισμού.

Σχετικά δείτε στα: <http://www.blueflag.global/>, <http://www.blueflag.gr>, <http://www.eepf.gr/el/tomeis-drashs/προγράμματα-αειφόρου-ανάπτυξης/galazia-simaia>.

- **«The Green Key»:** Η ΕΕΠΦ είναι, από το 2009, ο εθνικός χειριστής του διεθνούς Προγράμματος «The Green Key» που απονέμει το ομώνυμο οικολογικό σήμα ποιότητας σε επιχειρήσεις του τουριστικού τομέα που πληρούν τα απαιτούμενα αυστηρά κριτήρια. Τα κριτήρια αφορούν την περιβαλλοντική διαχείριση (νερού, ενέργειας, απορριμμάτων, καθαριστικών και χημικών, εσωτερικών και εξωτερικών χώρων), την ενεργό συμμετοχή προσωπικού και προμηθευτών, την ευαισθητοποίηση των πελατών, τη χρήση τοπικών-εθνικών προϊόντων, την περιβαλλοντική εκπαίδευση, αλλά και την προστασία και προβολής των γύρω φυσικών περιοχών και τον σεβασμό της φύσης και της άγριας ζωής. Το 2020 βραβεύτηκαν 404 επιχειρήσεις. Σχετικά δείτε στα: <http://www.greenkey.global/>, <http://eepf.gr/el/tomeis-drashs/προγράμματα-αειφόρου-ανάπτυξης/green-key>.

Για την ενημέρωση και κατάρτιση των διαχειριστών ακτών, μαρινών, σκαφών και τουριστικών μονάδων που μετέχουν στα δύο Προγράμματα πραγματοποιούνται κάθε χρόνο ειδικά σεμινάρια.

5. Ευαισθητοποίηση του Κοινού

Συνέδρια, Σεμινάρια, Εκδρομές και Διαλέξεις

Η ΕΕΠΦ οργανώνει πανελλήνια και τοπικά Συνέδρια, Συμπόσια και Ημερίδες για θέματα περιβάλλοντος. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- 2009: Πανελλήνιο Συνέδριο και Έκθεση: «Η Φυσική Κληρονομιά μας. Αξία – Προστασία».
- 2011: 3^ο Πανελλήνιο Μαθητικό Συνέδριο «Ανθρώπινες Αξίες και Περιβάλλον – Άλλοι πεινούν, άλλοι πετούν».
- 2012: Ημερίδα για τη συμπλήρωση 20 ετών από την υπογραφή της Οδηγίας 92/43/ΕΚ για τη Διατήρηση των Φυσικών Οικοτόπων και της Άγριας Πανίδας και Χλωρίδας.
- 2017: Ημερίδα για τη συμπλήρωση 25 ετών από την υπογραφή της Οδηγίας 92/43/ΕΚ για τη Διατήρηση των Φυσικών Οικοτόπων και της Άγριας Πανίδας και Χλωρίδας.

Οργανώνει επίσης, με τη σύμπραξη επιστημονικών συνεργατών της, Σεμινάρια Ενημέρωσης σε θέματα περιβάλλοντος για στελέχη επιχειρήσεων, στο πλαίσιο της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης των τελευταίων. Συμμετέχει, ακόμη, με την οργάνωση βιωματικών εργαστηρίων για οικογένειες με μικρά παιδιά, εκθέσεις φωτογραφιών φύσης, κ.ά., σε εκδηλώσεις σχετικές με το αντικείμενό της, όπως για παράδειγμα στην έκθεση Micropolis (2010 και 2011).

Η ΕΕΠΦ οργανώνει εκδρομές, για μέλη και φίλους της, σε περιοχές με ενδιαφέρον φυσικό περιβάλλον, με τη βοήθεια ειδικών σε τομείς όπως η βοτανική, η ζωολογία, η ορνιθολογία κ.ά., με στόχο την ευαισθητοποίηση των συμμετεχόντων. Τέλος, οργανώνει τακτικά διαλέξεις και άλλες εκδηλώσεις με περιβαλλοντικό περιεχόμενο.

Περιοδικά, Εκδόσεις, Ιστοθέση

Η ΕΕΠΦ εκδίδει, αδιάλειπτα από το 1975, το τριμηνιαίο περιοδικό «**Η Φύση**», με ποικιλία άρθρων για θέματα φύσης και περιβάλλοντος, αλλά και με αναφορές στις δραστηριότητές της. Εκδίδει επίσης βιβλία για τη Φύση, ενημερωτικά δελτία για τις δράσεις και τα προγράμματά της και άλλα έντυπα.

Η ιστοθέση www.eepf.gr/el περιέχει όλες τις πληροφορίες για την ΕΕΠΦ και τις δράσεις της, διασυνδέσεις με ιστοσελίδες συναφών ΜΚΟ και άλλων φορέων, καθώς και πληροφορίες σχετικές με την υποστήριξη του έργου της από χορηγούς.